

ҚОНУНИ КОНСТИТУСИОНИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Дар бораи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон

(Ахбори Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, с. 2007, № 7, мод. 653)

(Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493)

Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон қисми таркибӣ ва ҷудонопазири Ҷумҳурии Тоҷикистон буда, дорои шароити махсуси ҷуғрофӣ, арзишҳои нодири фарҳангӣ, маънавӣ ва забонӣ мебошад. Қонуни конститутсионии мазкур мутобиқи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон салоҳияти Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшонро дар соҳаи иҷтимоӣ, иқтисодӣ, фарҳангӣ ва ваколатҳои дигари вилоятро танзим менамояд (*Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493*).

БОБИ 1. Муқаррароти умумӣ

Моддаи 1. Вазъи ҳуқуқии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон

1. Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон қисми таркибӣ ва ҷудонопазири аст.

2. Вазъи ҳуқуқии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшонро Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон, Қонуни конститутсионии мазкур ва дигар қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунанд (*Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493*).

Моддаи 2. Тартиби ҳалли масъалаи воҳидҳои маъмурию ҳудудии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон

(Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493)

1. Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон аз шаҳри Хоруғ, ноҳия, шаҳрак ва деҳот иборат аст. Маркази маъмурии он шаҳри Хоруғ мебошад.

2. Ҳудуди вилоят бе ризоияти Маҷлиси вакилони халқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон тағйир дода намешавад.

Моддаи 3. Намояндагии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон дар сохторҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Мутобиқи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон (*Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493*):

- Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, сарфи назар аз шумораи аҳолиаш, дар Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо дигар вилоятҳо, шаҳри Душанбе, шаҳрҳо ва ноҳияҳои тобеи ҷумҳурӣ намояндагони баробар дорад;

- яке аз муовинони раиси Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби намояндагони Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон мебошад (*Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493*);

- яке аз судяҳои Суди конститутсионии Ҷумҳурии Тоҷикистон намояндаи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон мебошад.

Моддаи 4. Ҳуқуқи ташаббуси қонунгузории Маҷлиси вакилони халқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон

Мутобиқи Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон Маҷлиси вакилони халқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон ҳуқуқи ташаббуси қонунгузорӣ дорад (*Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493*).

Моддаи 5. Мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ, худидоракунӣ ва судӣ дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон

1. Фаъолияти мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатиро дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ" танзим мекунад.

2. Фаъолияти мақомоти худидоракумии шахрак ва деҳот (Ҷамоат)-ро дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи мақомоти худидоракунии шахрак ва деҳот" танзим мекунад (*Қонуни конст. ҶТ аз 2.01.2018 № 1493*).

3. Фаъолияти судхорр дар Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи судҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон" танзим мекунад.

БОБИ 2. Асосҳои иқтисодии фаъолияти Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон

Моддаи 6. Моликияти Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон

Амволи мақомоти ҳокимият ва идораи он, сарватҳои фарҳангӣ ва таърихӣ аҳоли, маблағҳои бучети вилоят, фонди манзил ва хоҷагии манзилию коммуналӣ, корхонаҳои кишоварзӣ, савдо, хизмати маишӣ, нақлиёт, дигар корхона ва комплексоҳои саноатӣ бинокорӣ, муассисаҳои тандурустӣ, маориф, фарҳанг ва дигар амволе, ки барои рушди иқтисодӣ ва иҷтимоии вилоят заруранд, моликияти Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон мебошад, агар дар қонунҳо ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигаре муқаррар нашуда бошад.

Моддаи 7. Моликияти воҳидҳои маъмурию ҳудудии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон

(*Қонуни конст. ҶТ аз 2.01.2018 № 1493*)

Маблағҳои бучети маҳаллӣ, фонди манзил ва хоҷагии манзилию коммуналӣ, корхонаҳои саноатӣ, сохтмон, нақлиёт, савдо, кишоварзӣ, хизмати маишӣ, муассисаҳои маориф, тандурустӣ ва фарҳанг, амволи мақомоти ҳокимият ва идораи воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ ва дигар амволе, ки барои рушди иқтисодӣ иҷтимоӣ заруранд ва дар ҳудуди онҳо воқеанд, моликияти вилоят, шаҳру ноҳия ё дигар воҳиди марзиви маъмурӣ мебошанд, агар дар қонунҳо ва санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон тартиби дигаре муқаррар нашуда бошад (*Қонуни конст. ҶТ аз 2.01.2018 № 1493*).

Моддаи 8. Идоракунии объектҳои моликияти коммуналии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, шаҳри Хоруғ ва ноҳия

1. Маҷлиси вакилони халқ ва раиси Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, шаҳри Хоруғ ва ноҳия мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон объектҳои моликияти коммуналии воҳидҳои маъмурию ҳудудӣ, дахлдорро дар доираи ваколатҳои худ идора мекунад. Объектҳои мазкур бо мақсади хизматрасонии самаранок ба аҳоли ва рушди иқтисодӣ иҷтимоӣ ҳудуди дахлдор истифода мешаванд (*Қонуни конст. ҶТ аз 2.01.2018 № 1493*).

2. Тартиби хусусигардонии моликияти коммуналиро санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамоянд. Тартиби аз моликияти коммуналӣ ба моликияти ҷумҳуриявӣ ва ё аз моликияти ҷумҳуриявӣ ба моликияти коммуналӣ гузаронидан аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда мешавад.

3. Аз модикияти коммуналии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, шаҳри Хоруғ ва ноҳия ба моликияти коммуналии дахлдори дигар гузаронидан дар асоси қарорҳои мақомоти намояндагии маҳаллии ҳокимияти давлатии дахлдор амалӣ карда мешавад.

Моддаи 9. Фаъолияти иқтисодии хориҷии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон

(Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493)

1. Фаъолияти иқтисодии хориҷии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон мутобиқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон сурат гирифта, барои вусъат додани фаъолияти иқтисодии хориҷии корхонаҳо, муассисаҳо, ташкилотҳо ва иттиҳодияҳои онҳо, ки дар воҳидҳои маъмурию ҳудудии дахлдор ҷойгиранд, ба инкишофи иқтисодии содиротӣ ва зӣёд намудани истеҳсоли маҳсулот, иҷрои қор ва хизматрасонии ба рақобат тобовар мусоидат менамояд *(Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493)*.

2. Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон дар доираи ваколати худ дар ин самт ҳуқуқ дорад *(Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493)*:

- ба ташкили корхонаҳои муштарак мусоидат намояд;
- барои ҷалби сармоягузориҳои хориҷӣ шароит фароҳам оварад *(Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493)*;
- мутобиқи тартиби муқарраркардаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон савдои наздисарҳадӣ ташкил намояд;
- мутобиқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба фаъолияти иқтисодии хориҷӣ дигар намудҳои фаъолиятро амалӣ намояд.

Моддаи 10. Муносибати Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон ба моликияти ҷумҳуриявӣ

(Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493)

Мутобиқи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ҳудуди Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, шаҳри Хоруғ ва ноҳияи Маҷлиси вакилони халқ ва раис ба ҷойгиркунии мақсадноки объектҳои истеҳсоли ва иҷтимоӣ, таъсиси зерсохторҳои дахлдор, истифодаи самараноки захираҳои табиӣ ва меҳнатӣ, ҳифзи муҳити зист ва соҳаҳои дигар, ки моликияти ҷумҳуриявӣ мебошанд, назорат мекунанд.

БОБИ 3. Асосҳои молиявии фаъолияти Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон

Моддаи 11. Манбаъҳои молиявии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, шаҳри Хоруғ ва ноҳия

1. Манбаъҳои молиявии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, шаҳри Хоруғ ва ноҳия аз инҳо иборатанд:

- маблағҳо бучети маҳаллӣ, фондҳои мақсадноки давлатӣ, даромад аз бучети ҷумҳуриявӣ дар шакли кумаки молиявии беподош (дотатсия), мусоидати молиявӣ (субвенсия) аз бучети мақомоти болоӣ, қарзи бучетӣ аз бучети мақомоти болоӣ, маблағҳои хайрия, қоғазҳои қиматнок, бурднок ва музоядаҳои маҳаллӣ, даромадҳои чорабиниҳои оммавию варзишӣ ва фарҳангӣ, сармоягузориҳои хориҷӣ, дигар манбаъҳои маъмурию ҳудудии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардаанд *(Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493)*.

2. Дар асоси шартнома манбаъҳои молиявии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, шаҳри Хоруғ, ноҳияро бо манбаъҳои молиявии дигар вилоят, шаҳр, ноҳия, шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои маблағчудокунӣ ба барномаҳои муштарак, аз ҷумла барои иҷрои барномаҳои тараққиёти байниминтақавӣ муттаҳид кардан мумкин аст.

Моддаи 12. Даромадҳои бучети Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, шаҳри Хоруғ ва ноҳия

1. Қисми даромади бучети Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, шаҳри Хоруғ ва ноҳия аз ҳисоби манбаъҳо ва маблағчудокунӣ, даромадҳо аз андоз ва даромадҳои ғайриандозӣ, инчунин аз воридоти маблағҳо аз ҳисоби андозу пардохтҳои танзимкунанда иборат мебошад.

2. Ба даромадҳо аз андоз дохил мешаванд:

- андозҳои маҳаллӣ, ки намудҳои онҳоро санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намудаанд;

- даромад аз андозу пардохтҳои танзимкунанда мутобиқи тартибе, ки Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ муқаррар кардааст (*Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493*);

- боҷи давлатӣ, ба истиснои боҷи давлатие, ки мутобиқи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Бучети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ ба бучети ҷумҳуриявӣ ворид мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493*);

- даромад аз дигар пардохтҳои ҳатмӣ ба бучет;

- дигар манбаъҳои, ки санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон манъ накардаанд.

3. Ба даромадҳои ғайриандозӣ дохил мешаванд:

- даромад аз бучети ҷумҳуриявӣ дар шакли кумаки молиявии беподош (дотатсия), мусоидати молиявӣ (субвенсия), қарзи бучетӣ ё дар шакли дигар (*Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493*);

- даромад аз хизматрасонии пулакие, ки мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва ташкилотҳои идории бучетӣ мерасонанд;

- воридоти маблағ аз ҳисоби татбиқи чораҳои маҷбуркунӣ барои вайронкунии қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи молияи давлатӣ (*Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493*);

- хайрияҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ;

- даромад аз гузаронидани ҳашарҳо;

- даромад аз коғазҳои қиматнок, бурднок ва музоядаҳои маҳаллӣ;

- даромад аз амволе, ки моликияти коммуналии шаҳр ва ноҳия мебошад ё дар идораи хоҷагии он қарор дорад.

4. Барои супоридани андоз, боҷ ва пардохтҳои маҳаллие, ки ба бучети маҳаллии дахлдор ворид мегарданд, мутобиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон Маҷлиси вакилони халқи шаҳр ва ноҳия ҳуқуқ дорад ба гурӯҳҳои алоҳидаи андозсупорандагон имтиёзҳо муқаррар намояд.

Моддаи 13. Ҳароҷоти бучети Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, шаҳри Хоруғ ва ноҳия

1. Аз ҳисоби буҷети маҳаллӣ танҳо хароҷоти зайл маблағгузорӣ карда мешавад:

- таъмини фаъолияти мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ;
- ташаққули моликияти коммуналии воҳиди маъмурию ҳудудии дахлдор ва идоракунии он (*Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493*);
- таъсис, таъмини фаъолият ва инкишофи муассисаҳои маориф, тандурустӣ, фарҳанг, илм, тарбияи ҷисмонӣ ва варзиш, воситаҳои ахбори омма ва нашрияҳо, дигар муассисаҳои, ки ба моликияти коммуналӣ мансубанд ё дар ихтиёри мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ мебошанд;
- инкишофи хоҷагии манзилию коммуналӣ;
- сохтмони роҳ ва нигоҳдории роҳҳои, ки аҳамияти маҳаллӣ доранд;
- ободонӣ ва кабудизоркунии маҳал;
- истифода ва коркарди партовҳои рӯзгор;
- таъмини хизматрасонии нақлиётӣ ба аҳоли ва муассисаҳои, ки ба моликияти коммуналӣ мансубанд ё дар ихтиёри мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ мебошанд;
- ҳифзи муҳити зисти маҳал;
- амалигардонии барномаҳои мақсадноки мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ;
- хизматрасонии қарзии мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва пардохти онҳо;
- кумаки молиявии беподош ба аҳоли (*Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493*);
- гузаронидани интиҳоботи мақомоти намояндагии маҳаллии ҳокимияти давлатӣ.

2. Маблағгузори фаъолияти дигари мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва хароҷоти дигари дорои аҳамияти маҳаллӣ мутобиқи гурӯҳбандии буҷети Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҷониби мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ амалӣ карда мешавад.

3. Дар давраи байни иҷлосияҳо ба захираҳои озоди молиявии буҷет, ки нисбати буҷети тасдиқшуда ба андозаи на зиёда аз даҳ фоизро ташкил мекунад, раиси Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, шаҳри Хоруғ ва ноҳия ихтиёрдорӣ намуда, қарорҳои худро ба Маҷлиси вакилони халқ барои тасдиқ пешниҳод мекунад. Агар захираҳои озоди молиявии буҷет зиёда аз даҳ фоизи буҷети тасдиқшударо ташкил диҳанд, дар он сурат раси тағйиру иловаҳои ба буҷети маҳаллӣ воридкардашударо ба баррасии Маҷлиси вакилони халқ пешниҳод менамояд (*Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493*).

4. Хароҷоти якҷояи буҷети Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, шаҳри Хоруғ, ноҳия ва буҷети ҷумҳуриявӣ бо тартиби муқаррарнамудаи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи Буҷети давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон барои соли молиявии навбатӣ ва дигар қонунҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ карда мешавад (*Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493*).

Моддаи 14. Фонди захиравии раиси Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, шаҳри Хоруғ ва ноҳия

1. Дар доираи буҷети тасдиқкардашуда Маҷлиси вакилони халқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, шаҳри Хоруғ ва ноҳия метавонад фонди

захиравии раисро дар ҳаҷми 0,5 фоиз аз ҳаҷми даромади умумии буҷети дахлдори маҳаллӣ таъсис диҳад ва ба таркиби хароҷоти он дохил намояд.

2. Ба фонди захиравӣ мутобиқи тартиби муқаррарнамудаи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон раис ихтиёрдорӣ намуда, дар бораи хароҷоти он ба Маҷлиси дахлдори вакилони халқ ҳисобот медиҳад.

Моддаи 15. Ҳуқуқҳои буҷетии Маҷлиси вакилони халқ ва раиси Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, шаҳри Хоруғ ва ноҳия

1. Аз тарафи раиси Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, шаҳри Хоруғ ва ноҳия лоиҳаи буҷети Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, шаҳри Хоруғ ва ноҳия таҳия карда мешавад.

2. Мутобиқи тартиби муқаррарнамудаи санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон лоиҳаи буҷет аз рӯи манбаъҳои, даромад ва самтҳои хароҷот ба Маҷлиси дахлдори вакилони халқ пешниҳод карда мешавад.

3. Буҷети Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, шаҳри Хоруғ ва ноҳия дар шакли қарори Маҷлиси дахлдори вакилони халқ қабул карда мешавад.

4. Буҷети Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, шаҳри Хоруғ ва ноҳия мумкин аст бо барзиёдӣ (профитсит) таҳия ва тасдиқ карда шавад.

Маблағгузори мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатӣ дар ҳаҷме, ки буҷетҳои маҳаллӣ ва ҷумҳуриявӣ муқаррар намудаанд, сурат мегирад.

Барои нигоҳдории мақомоти намоёндагии маҳаллии ҳокимияти давлатӣ Маҷлиси дахлдори вакилони халқ хароҷотро муқаррар менамояд.

Дар доираи ваколати худ Маҷлиси вакилони халқ ва раиси Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, шаҳри Хоруғ ва ноҳия ҳангоми иҷрои буҷет барои таъмини тавозуни он масъул мебошанд.

5. Маҷлиси вакилони халқи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, шаҳри Хоруғ ва ноҳия иҷрои буҷетро тасдиқ мекунад.

БОБИ 4. Асосҳои фаъолияти иҷтимоӣ фарҳангии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон

Моддаи 16. Салоҳияти Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон дар соҳаи маориф

Мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон сиёсати давлатро дар соҳаи маориф дар маҳалҳо амалӣ менамояд, барномаҳои минтақавии инкишофи соҳаи маорифро бо назардошти хусусияти миллӣ, иҷтимоӣ, фарҳангӣ, демографӣ ва ғайра таҳия намуда, амалӣ мегардонад.

Мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон инкишофи системаи давлатии маорифро таъмин намуда, ба қори муассисаҳои томактабӣ, мактабҳои таҳсилоти умумӣ, мактабҳои ибтидоӣ, миёна ва олии касбӣ, муассисаҳои илмӣ тадқиқотӣ, ки дар ҳудуди вилоят воқеанд, назорат мебарад ва ба инкишофи илм мусоидат мекунад.

Моддаи 17. Салоҳияти Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон дар соҳаи фарҳанг

1. Мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон сиёсати давлатро дар соҳаи фарҳанг амалӣ менамояд.

2. Мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон мутобиқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳуқуқ ва озодиҳои шахрвандонро дар соҳаи фарҳанг ва маънавият ҳимоя менамояд.

3. Мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон дар соҳаи инкишофи фарҳанг тадбирҳои зайлро амалӣ мегардонад:

- таҳия ва татбиқи барномаҳои давлатӣ дар соҳаи фарҳанг дар ҳудуди вилоят бо назардошти ҳифзи арзишҳои фарҳангӣ, маънавий, анъанаҳои таърихӣ аҳолии вилоят;

- корҳои созмондиҳӣ барои ташкил намудани марказҳои фарҳангӣ дар ҳудуди вилоят ва берун аз он;

- ташкил намудани марказҳои таълимии омӯзиши касбу ҳунарҳои бадеии халқӣ;

- фароҳам овардани шароит барои иштироқи озодаи шахрвандон ва созмонҳои ҷамъиятӣ дар ҳаёти фарҳангӣ, тақмили ҳамаҷонибаи эҷодиёти бадеӣ, илмӣ ва техникӣ дар шахр ва ноҳияҳои вилоят;

- ҳалли масъалаи ҳифз ва истифодаи ёдгориҳои таърихӣ ва фарҳангӣ;

- инкишофи шабакаҳои муассисаҳои фарҳангӣ, телевизион ва радио.

Моддаи 18. Салоҳияти Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон дар соҳаи ҳифзи саломатии аҳоли

Мақомоти маҳаллии ҳокимияти давлатии Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон дар соҳаи ҳифзи саломатии аҳоли тадбирҳои зеринро амалӣ мегардонад:

- гузаронидани сиёсати ягонаи давлатӣ дар соҳаи ҳифзи саломатии аҳоли;

- назорат ба риояи қонунҳои соҳаи ҳифзи саломатии аҳоли;

- ҳимояи ҳуқуқи озодиҳои шахрвандон дар соҳаи ҳифзи саломатии аҳоли;

- таҳия ва татбиқи барномаҳои ҳудудии инкишофи системаи нигоҳдории тандурустӣ ва ҳифзи саломатии аҳоли;

- ташаккул додани мақомоти идоракунӣ, инкишофи шабакаҳо ва мустаҳкам кардани базаи моддию техникӣ, бо доруворӣ, техникаи тиббӣ ва бо таҷҳизоти табиноти тиббӣ таъмин намудани муассисаҳои нигоҳдории тандурустии давлатӣ;

- ташкили кӯмаки аввалияи тиббию санитарӣ ва дигар намудҳои кӯмаки тиббӣ ва таъмини дастрасии он ба аҳоли;

- мусоидат барои инкишофи фаъолияти хусусии тиббӣ;

- таъмини амнияти санитарӣ эпидемиологии аҳоли;

- ҳамоҳангсозӣ ва назорати фаъолияти корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳои системаи нигоҳдории тандурустӣ;

- ҳифзи муҳити зист ва таъмини бехатарии экологию радиатсионӣ;

- иҷрои дигар вазифаҳои идоракунӣ системаи нигоҳдории тандурустӣ ва ҳифзи саломатии аҳоли мутобиқи қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистон.

БОБИ 5. Муқаррароти хотимаӣ

Моддаи 19. Дар бораи аз эътибор соқит донишани Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон"

Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон" аз 4 ноябри соли 1995 (Ахбори Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон, соли 1995, № 21, моддаи 247; соли 2000, № 11, мод.515; соли 2005, № 12, мод. 624) аз эътибор соқит доништа шавад.

Моддаи 19(1). Ҷавобгарӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни конституционии мазкур

(Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493)

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни конституционии мазкур бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд *(Қонуни конст. ҚТ аз 2.01.2018 № 1493)*.

Моддаи 20. Тартиби мавриди амал қарор додани Қонуни конституционии мазкур

Қонуни конституционии мазкур пас аз интишори расмӣ мавриди амал қарор дода шавад.

Президенти

Ҷумҳурии Тоҷикистон Э. Раҳмонов

ш.Душанбе

30 июли соли 2007 № 303

ҚАРОРИ МАҶЛИСИ НАМОЯНДАҒОНИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Оид ба қабул намудани Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон"

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон қарор мекунад:

Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон" қабул қарда шавад.

Раиси

Маҷлиси намояндагони Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон С. Хайруллоев

ш. Душанбе

6 июни соли 2007 № 605

ҚАРОРИ МАҶЛИСИ МИЛЛИИ МАҶЛИСИ ОЛИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

Оид ба Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон"

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистонро "Дар бораи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон" баррасӣ намуда, қарор мекунад:

Қонуни конституционии Ҷумҳурии Тоҷикистон "Дар бораи Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон" ҷонибдорӣ қарда шавад.

Раиси

Маҷлиси миллии Маҷлиси Олии

Ҷумҳурии Тоҷикистон М. Убайдуллоев

ш. Душанбе

19 июли соли 2007 № 373